

Інформаційне протистояння в російсько-українській війні, засноване на сучасних методах інформаційно-психологічної війни та кібератаках, має серйозний вплив на міжнародні відносини та глобальну стабільність та потребує подальшого дослідження та врегулювання.

Список використаної літератури:

1. Почепцов Г. Сучасні інформаційні війни. Вид. 3-є. доповн. та переробл. К.: Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2016. 504 с.
2. Сасин Г. В. Інформаційна війна: сутність, засоби реалізації, результати та можливості протидії (на прикладі російської експансії в український простір). *Грані*. 2015. № 3 (119). С. 18–23.
3. Таркін В.П. Особливості інформаційної війни РФ та український спротив. *Актуальні проблеми політики*. 2023. Вип. 71. С. 204–210.

Кизима П. В.

студент 5 курсу

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

e-mail: kyzyma.petro@chnu.edu.ua

Донченко О.П.

кандидат юридичних наук

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

e-mail: o.donchenko@chnu.edu.ua

СВОБОДА ВИРАЖЕННЯ ПОГЛЯДІВ ТА ДЕРЖАВНА ТАЄМНИЦЯ

Свобода вираження поглядів є одним з найважливіших принципів сучасного суспільства, забезпечуючи громадянам право вільно висловлювати свої думки та переконання. Проте, це право часто стикається з питанням державної таємниці, що вимагає збереження конфіденційності для забезпечення національної безпеки. Отже, виникає необхідність знайти баланс між свободою вираження поглядів та захистом державних інтересів. Свобода вираження поглядів це не лише право, але й можливість висловити критику, дізнатися правду та вплинути на громадську думку. Проте, «право знати» та охорона державних таємниць мають протилежні орієнтації. Часто

помилково вважається, що національна безпека та оборона повинні, за визначенням, залишатися вище закону та демократичного контролю.

Проте, необхідно також розглянути обмеження свободи вираження поглядів, особливо коли йдеться про державну таємницю. Захист державних секретів є критично важливим для національної безпеки та захисту інтересів країни. Розголошення такої інформації може призвести до серйозних наслідків, включаючи військові загрози, порушення законів та загрози для життя громадян.

Тому, важливо знайти баланс між цими двома протилежними принципами. З одного боку, право на свободу слова повинно бути захищене, забезпечуючи вільний потік інформації та різноманітність думок. Адже «інформація – це кисень демократії. Якщо люди не знають, що відбувається в їхньому суспільстві, якщо дії тих, хто ними править, приховані, то вони не можуть брати значиму участь у справах такого суспільства» [1, с. 9]. З іншого боку, необхідно встановити механізми контролю та обмеження для запобігання розголошенню державної таємниці та забезпечення національної безпеки. М. Антонович переконаний, що національна безпека виступає концентрованим виразом сукупності умов, що розвиваються у військовій, внутрішньо- і зовнішньополітичній сфері, інформаційному, екологічному, науково-технічному та низці інших напрямів суспільної еволюції [2, с. 266].

Отже, свобода вираження поглядів є невід'ємною складовою демократичного суспільства. Однак, вона може зіткнутися з обмеженнями в разі порушення державної таємниці, яка забезпечує національну безпеку. Вирішення цього питання вимагає уважного збалансування між захистом основних прав і свобод громадян та необхідністю забезпечення державної безпеки.

Список використаних джерел:

1. Міжнародні стандарти забезпечення свободи вираження поглядів. Збірник публікацій Артиклю 19 / За ред. Тараса Шевченка, Тетяни Олексіюк. Київ, «Фенікс», 2008. 224 с.
2. Україна в міжнародній системі захисту прав людини: теорія і практика / М. М. Антонович. Київ: Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2007. 382 с.

Лінік С. О.

здобувачка першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
Харківський національний педагогічний університет імені Г.С. Сковороди
e-mail: 0632417046s@gmail.com

ВИДИ ЮРИДИЧНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ПРАВОПОРУШЕННЯ В ІНФОРМАЦІЙНІЙ СФЕРІ

Правопорушеннями є дії чи бездіяльність, що становлять суспільну небезпеку чи шкоду, являють собою протиправні діяння, за які згідно з чинним законодавством передбачена юридична відповідальність. В інформаційній та інших правових сферах правопорушення передбачають порушення чинних норм інформаційного права та прав інших учасників інформаційних правовідносин. Ці порушення є суспільно шкідливими та можуть призвести до ускладнень, додаткових прав та обов'язків для конкретних осіб.

Правопорушення в інформаційній сфері охоплюють як злочини (суспільно небезпечні дії), так і проступки (суспільно шкідливі дії). Вони стосуються різних аспектів, таких як життя і здоров'я особи, власність, національна безпека (включаючи військові та інформаційні аспекти), економічна діяльність і правосуддя [1, с. 251]. Аналіз показує, що проступки є найпоширенішими правопорушеннями в інформаційній сфері, які характеризуються відносно низьким суспільним ризиком, мають місце в різних сферах інформаційної діяльності та призводять до різноманітних